

е сжщото помещение което се намира съ сжщото име и въ надземното жилище. Огницето което се намира тука е обикновено съ размъри 2/2 м. и винаги е разположено до една отъ външнитъ страни: обикновено онази, която е къмъ височината на хълма въ който е построена землянката. До огницето въ стената е издълбана ниша въ която се събира пепелъта отъ огницето. На това огнище се пече хлѣба въ подница. Мобилировката е сжщата както и въ надземната кжща: водникъ, сандъка съ хлѣба, нощвитѣ. Кжщата е окадена отъ димътъ на огъня, тъй като поради положението на комина спрямо терена, не може да се получи необходимата тяга за това. До кжщата се намира друго помещение наречено „задникъ“, обикновено широко просторно пространство, служащо за складиране на храна, продукти и други материяли нужни за домакинството. Кжщата и задника очертаватъ втората осъ на жилищното разположение, която е перпендикулярна на първата, въ която лежатъ първитѣ помещения.

Отъ този нормаленъ типъ троглодитно жилище има различни варианти, обаче принципа и характера на пространствата си остава винаги сжщиятъ. Тия отклонения се създаватъ подъ влиянието на различни причини и условия; така напримѣръ характерно е жилището въ с. Брестъ (обр. 100) гдето стопанството е общо на трима братя, които живеятъ съ снахитѣ си и синоветѣ си, нѣщо като малка задруга. Тука кжщата е отдѣлена въ самостоятелна землянка и нѣма връзка съ землянкитѣ въ които сж разположени спалнитѣ помещения съ които вървятъ неразделно и помещенията за добитъка: землянкитѣ 3 и 4 въ (обр. 100). Особенъ интересъ представлява землянката 3, гдето има спални мѣста за 3 отделни брачни двойки: това е едно рѣшение напomniaщо кжщата на задругата отъ зап. България. Две отъ леглата сж разположени въ двата фланга на брѣгътъ по такъвъ начинъ, че се закриватъ въ нишитѣ получени отъ вдълбяването на пространствата въ страни и намиращи се въ непрекъсната връзка съ зимника (добитъка). Третиятъ чифтъ легла се намира въ една ниша образувана въ лѣвата страна на зимника и въ директна връзка съ последниятъ. Тази ниша е вдигната на около 70 см. надъ нивото на зимника, подобно издигането на брѣгътъ. Отдѣлнитѣ спални ниши се прекриватъ съ платнени пердета, а стенитѣ сж облечени съ дъсчена обшивка и черги, за отстраняване зловредното влияние на почвената влага върху хората.

Троглодитна кжща въ С. З. България. — Втората група троглодитни кжщи отъ ломско и бѣлослатинско сж по опростени въ разпредѣлението си и сж съ по малко пространства отъ тѣзи